

► - cầu Long Biên - cầu Nhật Tân - cầu Thăng Long - đình Chèm (tua “Hành trình những bản tình ca”) hay tour “Đêm sông Hồng” với lịch trình chùa Bồ Đề - cầu Chương Dương - cầu Long Biên - cầu Nhật Tân. Trong tour “Đêm sông Hồng”, khách tham quan được tham gia thả hoa đăng trên sông. Mới đây, Thăng Long GTC đã gặp mặt một số doanh nghiệp kinh doanh lữ hành, mời tham gia khảo sát để giới thiệu những điểm mới của tour du lịch sông Hồng.

Tuy nhiên, một trong những vướng mắc khiến cho du lịch sông Hồng chưa hấp dẫn, thu hút nhiều du khách là do cơ sở hạ tầng còn hạn chế. Hiện nay, Hà Nội chưa có cầu tàu phục vụ riêng cho khách du lịch. Khách tham quan phải lên tàu từ cầu cảng tạm tại bến Chương Dương Độ. Mùa cạn mực nước thấp, tàu không thể cập bến, khách tham quan phải lên tàu từ chùa Bồ Đề. Một vấn đề khác đặt ra là lâu nay, thành phố chưa đầu tư xây dựng hai bên sông. Rất nhiều đoạn sông, ngay cả đoạn chảy qua khu vực nội thành có cảnh quan nhem nhuốc, các ngôi nhà xây dựng tạm bợ. Một số đoạn sông là nơi tập kết rác thải, phế thải xây dựng, khai thác cát..., tạo nên những ấn tượng xấu với khách tham quan.

Những vấn đề trên đây cũng là vấn đề của du lịch Hà Nội nói chung hiện nay, mà ngành văn hóa - du lịch không thể tự mình giải quyết. Trong Quy hoạch chung xây dựng Thủ đô Hà Nội đến năm 2030 và tầm nhìn đến năm 2050, hai bên sông Hồng là trục không gian cảnh quan trung tâm của Thủ đô, sẽ có các công viên, công trình văn hóa, giải trí lớn để tổ chức những sự kiện có ý nghĩa. Đây là cơ sở để hy vọng về một tour du lịch sông Hồng hấp dẫn hơn. Nhưng đó là tương lai xa. Trước mắt, cần sự vào cuộc quyết liệt hơn của các ban, ngành liên quan, để tour du lịch sông Hồng có thể trở thành một “đặc sản” của du lịch Hà Nội. ■

Đã hơn 100 năm tuổi, chợ nổi Cái Răng (Cần Thơ) vẫn tấp nập ghe thuyền, ngược xuôi đưa nông sản của miệt vườn đi đến mọi miền Tổ quốc... Lúc chậm rãi, lúc ồ ạt, mỗi con thuyền chở cuộc đời của từng con người và cả tuổi thơ của biết bao đứa trẻ.

Nhịp sống trên bến, dưới thuyền

Tới miền Tây, điểm đến đầu tiên trong hành trình về đất phương Nam của du khách là chợ nổi Cái Răng (Cần Thơ). Đây là một trong số ít những chợ nổi còn hoạt động ở khu vực Châu Á. Theo nhiều du khách, chợ này mới là chợ “thật” bởi nó gắn liền với cuộc sống thường nhật của người dân miền sông nước, thay vì chỉ phục vụ khách du lịch như chợ nổi ở một vài nước lân cận.

Từ lúc tỉnh mơ, sông Cái Răng đã nhộn nhịp với hàng trăm ghe thuyền lớn nhỏ. Tiếng máy nổ liên hồi, mái chèo khua nước, sóng vỗ oàm oạp vào mạn thuyền cùng tiếng cười nói của người mua, kẻ bán tạo nên cảnh sầm uất rất đặc trưng. Thuyền to, thuyền nhỏ đều chở đầy các loại nông sản miệt vườn. Những sản phẩm rao bán được treo lủng lẳng trên một cây sào cắm trước mũi ghe còn được gọi là “cây bèo”.

Người dân địa phương thường sử dụng ghe nhỏ và trung bình để chở các mặt hàng nông sản đi bán, còn những ghe thuyền lớn là của các thương lái thu mua trái cây mang đi khắp nơi. Khác với hệ thống chợ miền Bắc, trái cây được bán ở chợ nổi Cái Răng chỉ có xuất xứ từ miền Tây, không hề lẫn trái cây Trung Quốc. “100% trái cây được bán tại chợ này là của miền Tây, hàng Trung Quốc không lẫn vào đây được”, chị Trần Thị Hằng, một người bán hàng trên chợ cho biết. Trời hửng sáng ►

CHỢ NỔI CÁI RĂNG:

Điểm nhấn

DU LỊCH SÔNG NƯỚC MIỀN TÂY

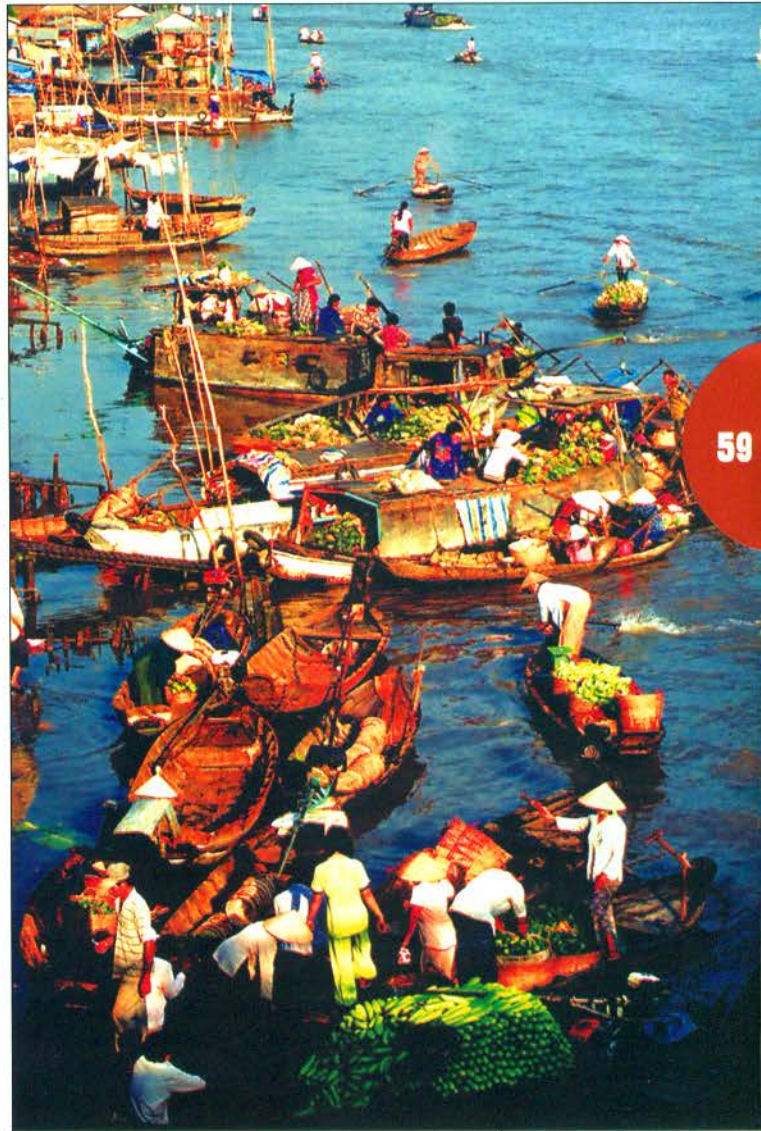
TRẦN TRỌNG TRIẾT

► cũng là lúc chợ sôi động nhất. Cả một vùng sông nước mênh mông bỗng chốc nên chật chội bởi chỉ chút ghe thuyền chen lấn, len lỏi. Tiếng người gọi nhau í ới xen lẫn với những lời mặc cả hàng hóa và âm thanh không mấy dễ chịu từ hàng trăm chiếc máy nổ. Tất cả tạo nên sự xô bồ không kém gì những khu vực chợ trên cạn.

Các thuyền không ngại ngần ghé sát và gần móc với thuyền của các đoàn khách du lịch để chào bán hàng hóa. Ở tại tấp mạn thuyền rồi lại từ từ di chuyển, họ đến và đi theo một trật tự dường như được quy ước sẵn nên gần như không có cảnh tranh giành mua bán ở nơi này. Len lỏi giữa những ghe chở hàng hóa là một số ghe nhỏ bán hàng ăn sáng và các loại đồ uống.

Trên thuyền, không chỉ có trái cây và các hàng hóa cần bán mà còn có đầy đủ các đồ dùng cần thiết cho cuộc sống thường nhật của một gia đình. Một vài chiếc thuyền bán trái cây ở phía trước, phơi quần áo ở phía sau vẫn lượn lờ trên sông. Cuộc mưu sinh nhọc nhằn khiến những người làm nghề buôn bán nơi chợ nổi chỉ về nhà trên cạn khoảng vài lần trong năm. Cứ 3 đến 5 ngày, chiếc thuyền của nhà chị Hằng sẽ bán hết một chuyến hàng, mang về thu nhập khoảng 1-2 triệu đồng để trang trải cuộc sống cho cả một gia đình 4 người. Vừa nhanh tay chuyển trái cây từ khoang thuyền của mình sang khoang thuyền của khách hàng, chị Trần Thị Hằng vừa kể chuyện: “Hơn 10 năm buôn bán trên dòng sông này rồi. Cứ đều đặn từ 4h sáng đến khi hết hàng thì nghỉ. Cả gia đình tôi sống nhờ vào cái thuyền này, mấy đứa nhỏ vừa phụ giúp ba má bán hàng vừa đi học ở trên bè. Không dư dật mấy nhưng nhiều no, ít đủ mà. Bây giờ tôi chỉ thích sống như vậy, thoải mái lắm”.

Với anh Năm, một chủ thuyền có gần 20 năm lênh đênh trên sông Cái Răng, việc buôn bán đã trở nên khó khăn hơn trước rất nhiều vì giao thông trên bộ phát triển mạnh. “Thông thường, mỗi gia đình chỉ có một chiếc thuyền với số vốn bỏ ra để đóng thuyền và mua máy nổ khoảng 70-80 triệu đồng. Bây giờ kiếm ăn khó hơn trước nhiều, mua bán trên cạn ngày càng thuận tiện nên nhiều người không muốn xuống chợ nổi buôn bán nữa”.

Nhộn nhịp chợ nổi Cái Răng

Ảnh: CTV

Cảm xúc đặc biệt với du khách

Trong ấn tượng của rất nhiều du khách, chợ nổi Cái Răng vẫn mang lại điều gì đó thật đặc biệt. Mark, một du khách đến từ nước Đức chia sẻ: “Tôi rất ấn tượng với chợ nổi Cái Răng từ cách buôn bán đến cuộc sống trên sông nước của người ►

► dân nơi đây”. Hay với chị Dương Thủy, một du khách TP Hồ Chí Minh đã nhiều lần đến Cần Thơ, chợ nổi vẫn mang lại những cảm xúc rất riêng. “Từ sáng tới tối ở chợ nổi là một trải nghiệm rất thú vị. Không chỉ cảnh mua bán sầm uất, những bữa cơm chiều, các trò đùa nghịch của những đứa trẻ, thậm chí cuộc sống của những con thú nuôi trên thuyền cũng đem lại những thú vị chỉ riêng có ở chợ này. Chợ nổi Cái Răng khác hẳn với chợ nổi ở Thái Lan, nơi được dựng lên chỉ để phục vụ khách du lịch là chính, chị Thủy cho biết.

Mặc dù vậy, theo chị Thủy, Cần Thơ vẫn còn nhiều việc phải làm để chợ nổi này trở thành điểm đến không thể bỏ qua với du khách trong và ngoài nước. “Văn hóa sông nước và văn hóa của người miền Tây cần được gìn giữ, hạ tầng du lịch nên được phát triển để tạo sự thuận lợi và tiện nghi cho các chuyến đi tham quan. Đây là những điểm cần có cho du lịch Tây Đô”, chị Thủy nói.

Thỉnh thoảng lẫn trong những đám thuyền ghe chở đầy hoa quả, hàng hóa, lại thấy thấp thoáng những chiếc tàu du lịch cỡ nhỏ phục vụ khách tham quan, trong đó có rất nhiều khách nước ngoài. Khách ta, khách Tây đủ loại tất cả như bị cuốn vào nhịp buôn bán sôi động đang diễn ra trên sông.

Anh Lê Văn Sáng, hướng dẫn viên của hãng lữ hành Vietravel cho biết, du khách từ mọi miền đất nước đều háo hức đến với chợ nổi Cái Răng, đặc biệt là du khách từ miền Bắc. “Khách du lịch từ miền Bắc rất thích đến chợ nổi vì chợ có nét rất đặc biệt của miền sông nước và các loại trái cây, nông sản được mua bán đều là sản phẩm của người nông dân vùng miền Tây Nam Bộ, cây nhà lá vườn, không có hóa chất, không ảnh hưởng đến sức khỏe người tiêu dùng”, anh Sáng nói.

Với sức hấp dẫn đó, Vietravel đã kết hợp với hãng hàng không VietjetAir để đẩy mạnh tour du lịch từ Hà Nội đi Cần Thơ - Sóc Trăng - Bạc Liêu - Cà Mau và chợ

nổi Cái Răng là điểm dừng chân tạo ấn tượng mạnh với du khách. “Với tour miền Tây, chợ nổi luôn là điểm tham quan đầu tiên được lựa chọn để khám phá văn hóa sông nước”, vẫn lời anh Sáng.

Còn với anh lái tàu du lịch Lê Văn Tâm, anh chưa từng nghĩ mình sẽ khấm khá nhờ 2,5 triệu đồng tiền lương hàng tháng từ nghề này. Anh Tâm chia sẻ: “Cũng có người kiếm ăn khá, tậu được nhà to trên cạn nhờ nghề buôn bán trái cây trên sông nhưng tôi vẫn khó khăn lắm. Chỉ mong chính quyền địa phương làm thế nào phát triển du lịch, để người dân chúng tôi có cuộc sống tốt hơn”. Thuyền chúng tôi cập bến, tạm xa khung cảnh nhộn nhịp buôn bán trên sông nước. Cũng là lúc, một chiếc thuyền khác rẽ dòng đưa đoàn du khách mới đến với chợ.

Nỗ lực của chính quyền địa phương

Dem những bản khoản về sản phẩm du lịch chợ nổi trao đổi với ►

còn tồn tại khi đường giao thông trên cạn phát triển mạnh. “Do đó, để chợ nổi là điểm tham quan hấp dẫn, rất cần nỗ lực bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa của chợ”, ông Phong nhấn mạnh.

Đồng tình với ý kiến trên đây, ông Trần Việt Phương, Giám đốc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Cần Thơ cho hay: UBND thành phố Cần Thơ rất chú trọng việc bảo tồn chợ nổi Cái Răng. “Chợ ra đời từ đầu thế kỷ 20, từ chỗ chỉ là chợ bán sản phẩm thực phẩm, chợ đã trở thành địa điểm thu hút khách du lịch. Sau hơn một trăm năm hoạt động, nhiều cơ sở hạ tầng của chợ cần được tôn tạo lại. Số lượng ghe thuyền từ 500-600 chiếc của những năm trước giờ chỉ còn khoảng 250 chiếc. Đây là nỗi lo của Thành ủy, UBND địa phương”, ông Phương nói.

Chính vì vậy, UBND TP Cần Thơ đã có chủ trương xúc tiến du lịch thông qua lấy ý kiến đóng góp từ các du khách và liên kết với các hãng lữ hành để bảo tồn, đồng thời đưa chợ nổi trở thành điểm nhấn du lịch cho cả vùng ĐBSCL. Cũng theo ông Phương, từng có hiện tượng chèo kéo du khách ở chợ nổi Cái Răng nhưng Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh đã kịp thời chấn chỉnh.

Còn theo bà Triệu Tố Nga, Trưởng phòng nghiệp vụ du lịch (Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Cần Thơ) thì Sở đã và đang hỗ trợ bà con cùng làm du lịch, chung tay cùng tạo ra nhiều sản phẩm độc đáo. “Mục tiêu của chúng tôi là để du khách đến Cần Thơ sẽ nhớ mãi chuyến đi trên sông nước. Không chỉ như vậy, chúng tôi sẽ tìm cách khai thác tour mới là Cái Răng - Bình Thủy - Thiền Viện Trúc Lâm Phương Nam. Ngoài ra, chúng tôi cũng đang tính toán việc phát triển du lịch ở các di tích lịch sử”.

Chúng tôi rời miền đất “gao trắng nước trong” khi chiều đã muộn, bến Ninh Kiều đã lên đèn với nhịp sống phố thị buổi tối. Sông Cái Răng thật bình yên. Giữa muôn thuyền bè ngược xuôi và nhọc nhằn gian khó trong cuộc mưu sinh của người lớn, những đứa trẻ vẫn ngày ngày đến trường, ăm ắp hy vọng về một ngày mai tốt đẹp hơn. ■

► cán bộ Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch TP. Cần Thơ và đại diện Hiệp hội Du lịch ĐBSCL, chúng tôi phần nào hiểu hơn về những nỗ lực của địa phương trong việc thúc đẩy du lịch các tỉnh, thành phố miền Tây Nam Bộ.

Số liệu từ Hiệp hội Du lịch ĐBSCL cho biết, năm 2013, cả khu vực ĐBSCL có doanh thu du lịch là 5.200 tỷ đồng, chỉ bằng 2,7% con số của cả nước. Riêng tại Cần Thơ, năm 2013, thành phố đón hơn 1,1 triệu du khách, trong đó, hơn 200.000 khách quốc tế đến lưu trú. Doanh thu từ các đơn vị du lịch là khoảng 1.000 tỷ đồng.

Theo ông Lê Thanh Phong, Phó Chủ tịch Hiệp hội Du lịch ĐBSCL, Cần Thơ nói riêng và cả vùng ĐBSCL nói chung là địa điểm có tiềm năng du lịch mạnh nhưng số lượng du khách đến vẫn còn khiêm tốn. Nguyên nhân được chỉ ra là việc đầu tư cho hạ tầng du lịch chưa tương xứng tiềm năng. Sự liên kết vùng trong du lịch vẫn còn lỏng lẻo, các sản phẩm du lịch giữa các tỉnh chưa thực sự đa dạng. Ông Phong cũng cho biết, chính quyền địa phương đã có ý kiến về việc cải tạo chợ nổi nhằm tăng sức hấp dẫn cho sản phẩm du lịch này nhưng bất thành. Một số chợ nổi đã không